

фрованих кордонів при створенні суміжних об'єктів, в тому числі і при роботі в інших галузях, легко і в явному вигляді фіксуються відносини зв'язності, сусідства, суміжності, термінів, перетинання просторових об'єктів, необхідних при вирішенні широкого кола аналітичних і практичних завдань.

Цифрові карти служать основою для виготовлення звичайних паперових та комп'ютерних карт на твердій підкладці, та містять дані і правила, що описують положення і просторово-логічні взаємовідносини об'єктів місцевості.

Загострення екологічної ситуації робить все більш актуальними роботи по свідомості інформаційних баз, прикладних геоінформаційних систем і використання ГІС-технологій для вирішення комплексу проблем, що виникають у сфері природокористування і охорони навколишнього середовища. В області моніторингу земель за допомогою ГІС можливо вирішення таких основних завдань:

- відображення поточного стану земельних ресурсів за окремими параметрами або їх можливими сукупностями матеріалів у вигляді картосхем різного масштабу за різними територіальними одиницями і рівнями;

- оцінка стану та динаміка земельних ресурсів по різним параметрам (ерозія, засолення, забруднення ґрунтів, кислотність тощо);

- оцінка площі і використання міських земель;

- прогноз можливої зміни якості земель;

- оцінка збитків від забруднення землі повітряними, водними та іншими джерелами;

- моделювання екологічних процесів на землі і ін.

Отже, використання даних дистанційного зондування є ланкою нових підходів дослідження та моніторингу міських земель, а також перспективним інструментом дослідження міст.

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗРОБКИ ТРИВИМІРНИХ МОДЕЛЕЙ ЛАНДШАФТНИХ РЕГІОНАЛЬНИХ ПАРКІВ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Кочура Л.О.

Науковий керівник – Творошенко І.С., канд. техн. наук, доцент

Тривимірні технології істотно розширили межі прикладного використання, тривимірне моделювання стало доступним не тільки для окремих споруд та мереж інженерних комунікацій, а і для досить великих територій. Дані моделі знайшли своє застосування, наприклад, у

міському плануванні, архітектурному і містобудівному проектуванні, у муніципальному управлінні, освіті, ландшафтному дизайні парків.

Метою даної роботи є аналіз основних характеристик існуючих тривимірних моделей ландшафтних територій та забезпеченості інтерактивними картографічними матеріалами найбільш популярних ландшафтних парків в Україні та за кордоном.

Актуальність роботи зумовлена розповсюдженням тривимірних моделей конкретних територій та нагальною потребою у розробці таких моделей для картографічного забезпечення ландшафтних парків та відповідності тривимірних моделей вимогам користувачів, керівництва та працівників парку.

Проаналізувавши рівень розробки тривимірних моделей ландшафтних регіональних парків в Україні та за кордоном, встановлено таке:

- Національний ботанічний сад імені Миколи Миколайовича Гришка Національної академії наук України. Дослідження рівня забезпеченості інтерактивними картографічними матеріалами виявило таку особливість запропонованих даних: користувач має змогу обрати ділянку на карті та перейти за гіперпосиланням на сторінку з інформацією про просторовий об'єкт;

- Центральний парк культури і відпочинку імені Максима Горького – головний парк міста Харкова.

На офіційному сайті даного парку подано лише «зони парку» у вигляді туру 360 градусів з позначенням зон парку та можливістю наближати зони і переходити на сторінку з інформацією про зону;

- Диснейленд у Парижі – комплекс парків розваг компанії «Волт Дисней». На офіційному сайті Диснейленду подана інтерактивна карта парку у двовимірному вигляді. Користувач має змогу обрати об'єкт на карті та отримати коротку інформацію у вигляді спливаючого вікна;

- Тропічна теплиця Fata Morgana є частиною ботанічного саду міста Праги, на офіційному сайті карту надано у форматі PDF;

- Сллоустонський національний парк – міжнародний біосферний заповідник, на офіційному сайті є двовимірна інтерактивна карта даного парку. Користувач використовує карту з метою навігації, під час зменшення масштабу є змога ознайомитися в інтерактивному режимі з основними маршрутами;

- Ботанічний сад Рю-де-Жанейро – розташований в районі Жардін-Ботаніку, на офіційному сайті надано двовимірну інтерактивну карту ботанічного саду, карта створена на основі сервісу Google Maps. Особливістю даної карти є взаємодія з користувачем безпосередньо на сторінці перегляду карти;

- Нью-Йоркський ботанічний сад – ботанічний сад в боро Бронкс міста Нью-Йорк, на офіційному сайті ботанічного саду надано інтерактивну двовимірну карту;

- Кекенхоф – королівський парк квітів у Нідерландах, на офіційному сайті королівського парку надано карту у форматі PDF, особливістю даної карти є легенда, що містить короткий опис просторових об'єктів.

Отже, проаналізувавши існуючі тривимірні моделі ландшафтних територій та забезпеченість інтерактивними картографічними матеріалами найбільш популярних ландшафтних парків в Україні та за кордоном, отримано такі результати:

- не виявлено аналогів розробки тривимірної моделі;

- на офіційних сайтах, де представлені карти та моделі, що підлягали аналізу, відсутній опис програмних засобів та методик, за допомогою яких розроблено дані об'єкти;

- проаналізовані карти та моделі мають ряд недоліків: вони умовні; двовимірні; не мають координатної прив'язки до місцевості; відсутня або неповна атрибутивна інформація; інтерактивність карти є частковою або взагалі відсутньою; неможливо уявити рельєф місцевості, розміри парку, особливості рослинності, прокласти маршрут, виміряти відстань, розподілити свій час;

- тільки на двох картах з усієї вибірки подано огляд 360 градусів, що є дуже корисним для людей з особливими потребами;

- вибірка для аналізу є значно більшою, ніж наведено в роботі, але більшість ландшафтних парків не забезпечено картографічними матеріалами або мають лише карту з позначкою місцезнаходження.

Врахувавши усі переваги та недоліки моделей ландшафтних регіональних парків, у подальшому заплановано розробити тривимірну модель «Фельдман Екопарку» для інформування та безбар'єрної адаптації жителів та гостей міста Харкова на території регіонального ландшафтного парку за допомогою геоінформаційних технологій.

ПРО ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ПРОСТОРОВОЇ МОДЕЛІ ТРАНСПОРТНОЇ МЕРЕЖІ МІСТА ХАРКОВА

Крамаренко О.О.

Науковий керівник – Творошенко І.С., канд. техн. наук, доцент

Поступове підвищення інтенсивності транспортних потоків та невпинне зростання кількості пересувних засобів провокують виникнення та загострення існуючих транспортних проблем на території великих міст. Особливо гостро дане питання стоїть під час